

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Ilegem rasta malo stvarci, a zseloga sve pokrvari“. Nar. Pos.

Preporučamo se, klijet se tiskaju. Prigledano se, klijet se tiskaju po 5 ure, svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoji 60 dn., a svaki redak više 10 dn. Ili u slučaju oporavka uz pogodbe se upravom. Novost. Iliju postarom napuštio (se- nego postala) na administraciju „Naša Sloga“. Ime, prezime i naj- bližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedolje na vrijeme, ako to javi odpravništva u otvorenu pismu, sa koje se ne plaća poštarine, ako se izvane napiše: „Reklamacija“.

Izdati svakog četvrtka na sledeć arku.

Doplat se nevraćaju ako se, i notifikaju.

Neprijateljstvo listovi se neprimaju. Predplata e poštarinom stoji 3 for, za seljake 2 for, na godinu. Razmjerno for. 2/3; i 1 za pol godinu. Izvan crtevine više politarina.

Na mesto jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Garutia br. 28

Glavna skupščina

„Bratovćinae hrvat. ljudi u Istri“ (Dalje.)

Izvišće tajnikovo, bijaše do znanja primljeno živahnim odobravanjem. Prolaš se na 8. točku dnevnoga reda t. j. na izvišće blagajnikovo, koje čita društveni blagajnik g. M. Grosman:

Gospodarstvo blagajnog društva „Bratovćinae hrvat. ljudi u Istri“ u Kastvu od 3. septembra 1888. do 26. avgusta 1889.

Priloh:

Ostatak u blagajni dne 3. septembra 1888.	f. 127.81
Godišnji prihod u domovini	485.20
Prinosi članova i utemeljitelja	410.—
Kamate unilno	461.10
Imamilo se tri lire engl. koje darovao brata Podšid	30.30
Za rasprodane dručtv. knjige	10.40
Od rodoljubih u Mošćenoh i Bersedu „Zaklada Dobriha“	80.—
Dne 29. sept. 1888. dignulo se u Riečkoj štedionici sa izplaćenje duga istaj	f. 940.—
Za izvučenu založnicu kreditn. savoda za Istru.	f. 1000.—
Porradeni kapitali	1080.—
Dignulo se u Riečkoj štedionici	400.—
„	600.—
„	250.—
„	100.—
Dar dra. Dinka Vitešda	100.—
Svota	f. 8837.14
Nomln. vr.	100.—
Odbiv od prihoda rashod sa	8078.20
Procesta gotovinu u blagajni	f. 103.85
Povećala se društvena imovina f.	602.04
Prihlovi obveznicu dra. Vitešda od 100 for.	100.—
Ostaju višak od	f. 702.04

Rashod:

Podpora: a) redovito	f. 612.—
b) izvanredno	180.—
Za putno troškova blagajniku na Rieku u poslovih društva sa poštarinu, papir, konvertu i ostali potrebilo za pisanje, i ostali pumajući troškovi	f. 26.20
Za vionac na kestu pak. Josipa Vlahu, tajnika „Brat.“	f. 0.—
Riečkoj štedionici izplađen dug na založeno „Brat.“ vried. papire	f. 940.—
Na privatnu jednu obveznicu zadužnicu uzajmljeno	f. 150.—

PODLISTAK

I. Opis Kastva.

(Dalje.)

Pečat gospodstije Kastavske, stariji prikazuje svet. Jelenu (Kastav), svet. Merku (Voprinac) i sv. Andriju (Mošćenoh), jer to tri velike obćine sačinjavu kapitaniju Kastavske. Noviji pečat bijaše grb Jezuitaki, tako možemo reći, da stariji pečat ima barem 300 godina.

Kastav ima 4 godišnja sajma i to: na sv. Sebastijana (20. januara), na Jeleninu (22. maja), na bivu nedelju (prvu oktobra) i na Lucijinu (13. decembra). Poslednja dva sajma često su vrlo lepi i uoneni. Okolica usobito časti svetu Luciju pomoćnicu u bolesti očnoj. Taj svetili posvećena je orkvice pred grubijem malo niže grada, a prije godine 1887. obstojala je posred groblja, gde je porušena i groblje povećano.

Kastav grad je samo glava na telu. Sve što je okolo njega prostora po uru, dvo i više daljine, pripada puku kojemu je Kastav matica. Taj puk zove se Kastavci, a što je njihovo to jest Kastavske, ono se zove Kastavćinae. Pod tim imenom

Uložilo se u Riečku štedionicu novac od dignuta založnice kredit. savoda za Istru	f. 1000.—
Na privatnu jednu zadužnicu (D. Lj. Trinaj.) uzajmlila se glay	f. 1000.—
Na privatnu jednu zadužnicu	f. 400.—
„	80.—
„	1000.—
Uložilo se u Riečku štedionicu gotovih	f. 840.—
Uložilo se u poš. štedionici u Kastvu „Zaklada Dobriha“	88.—
Svota	f. 6078.20

Stanje imovine društva „Bratovćinae Hrvat. ljudi u Istri“ u Kastvu 26. avgusta 1889.	f. 1100.—
U hranilnici u Kopru uloženo f.	1100.—
U riečkoj štedionici uloženo je	850.—
Šest založnica kredit. savoda za Istru po 100 for.	600.—
Dve obveznice držav. rajma	200.—
Jedna državna obveznica g. 1868	1000.—
„	100.—
„	100.—
„	80.—
„	100.—
„	1000.—
„	1000.—
„	300.—
„	200.—
„	400.—
„	180.—
„	80.—
„	50.—
„	30.—
Zaklada „Dobriha“ uložena u poš. štedionici u Kastvu	80.—
Zaostali interesi	120.—
Vriednost knjigah i ostalih društ. stvari	100.—
Gotovina u blagajni dana 26. septembra 1889.	103.85
Dve sredko grada Ljubljano	40.—
Innaša ukupno imovina	f. 7703.85

Kastav, 26. avgusta 1889. M. Grosman, blagajnik. Prilom do znanja lanekono raduue, to se podložuju blagajniku i odboru absolutori. Prolaš se na izbor predjednika i novog odbora. G. Anto Dukid stariji predložio, da se bivšomu predjedniku, koji je u velikim mrazom i žarom vratio svoje dužnosti, opet podile predjednička čast. Skupščina prihvaća jednoglasno taj predlog, a novi se predjednik najtoplje zahvaljuje na podloženoj mu časti, obodivjući, da će, akoprom zaokupljen poslovi, a uz to i narušena zdravlja, točno i savjestno

razumera su dakle onaj veliki prostor od ruzko i grobničke medje uza staru državnu cestu do pred Klanu i Skalnicu, pak do medjo Berguda, onda preko do Vrh Šijo Gomile, to jest do medje obćine Lanisćen, pak do medje obćine Voprinca i Voloskoga. Kolik je taj pravi teritorij grada i obćine Kastavske, to jest kolika je Kastavćina, to čemo videti kasnije, kad budemo složili pojedine delove skupa. Za sada valja spomenuti, da su k pravoj Kastavćini od godine 1850. ovamo pridružene neke obćine, koje k njoj pravospadaju, a to su Studena, Klana, Liso, Skalnica i Bergud. Ovo čemo najprije u kratko opisati, da nam se više netreba kasnije vraćati na nje. Studeno se zove: Obćino pridruženo obćini Kastavske, za razliku onih matih obćina, koje same o sebi nikada nisu bile, nego sačinjavu sve skupa pravu „Kastavćinu“.

II. Studena.

Leži u plodnoj ravnici zvanof studenjsko polje, uru hoda oddaljeno od stare ceste, koja iz Reko vodi na Lipu pak u Trst. Studena medjaši sa pravom Kastavćinom, pak Jelenjem i Klanom.

vršiti svoju čast, a skupščinari prihvatilo predjedničkove riel sa i živio predjednik. Nakon predjedničkova jabora predložio g. Mirko Jelusić, da se potvrdi stari odbor, a mjesto pokojnog Josipa Vlahu, da pristupi u odbor g. Anto Dukid, učitelj. Prodlag se jednoglasno prima i time se novi odbor sastoji iz sljedećih lica: Anto Turak, predjednik, Vjek. Splinčić, podpredjednik, Anto Dukid, tajnik, Miroslav Grosman, blagajnik, Niko Butković i Anto Puš kao odbornici. Prolaš se na izbor revizijalnog odbora, to dra. Andrija Stanger predložio sljedeću gospodu u izbor: Mirko Jelusić, Vinko Dubrović i Ernest Jelusić, a skupščina primi jednoglasno taj predlog. (Konaq slicit).

DOPISI

Štrpad svedetkom avgusta. Dno 18. o. mja. na imendan Njog. Vol. cara i kralja Frana Josipa I. liual amo u našom selu prodavati u našem mliom hrvatakom selu. Predstavljalo se nalme selogiru u 8 čina „Pijana o“. Šilni broj puka li svo okolice busutako priuštavnoko je kud prodavatu, koja se je držala u dvorani Antuna Floga pok. Luvra. Dvorana sva bila je naklona zastavami i drugim liopim uroci. Na prvom mjestu opasili smo poglavstvo našeg glavnara g. Fr. Floga i mnogo drugih odličnih gospodara. Dvorana je bila takopuna, da se ni moglo naći ni najmanje mjestanoo. Ravno u 8 sati na vedor sbor pjevao, na čelu im naš goep. M. Brajha, zapjova „Carevku“ i „Istrano drugi“. Iza toga dignu se zastor i počo predstava.

I. Čin.

U sobi same svoudličnog djaka na pravniloh. Na dana (g. Ernest Baesa) nalazimo gdje sav rastučen pišo dople, u kojemu se tuđ na žalostno stanje pučanstva u svojom selu: „Da — liuta mi rana pod sree, naš puk je zapušđen, pak da bi samo to bilo on jo zaslopljen, ima oči a no-vidi, bolostan jo i mišl, da jo zdrav. Njemu dolazi u pohode drugi djek Borislav (g. Jakov Podroka) to ga tješi govored mu, da njo tako slabo u njegovom selu i svrđ g-vor e ovimi zlatu vried-nimi rielmi: „Svo se budil Istra njo propala“. Tim jo svršlo I. čin, sbor zapjeva pjesmu „Četiri vika“.

Iz prva našona obćina, sada ima dosta prostora, jer jo od Klane odhila prilčno mnogo. Selo ima 67 kuća i 350 žitelja po brojenju od godine 1880. Prostor to obćine iznaša okolo 2625 dal, svako ralo 1600 kvadratnih klaftara.

Ima dobra mladje žume. Stanovnici živu se nešto od ploda zemlje, a počim od drvareje.

Ovo je solo spadale negda pod rečke redovnike Augustiniana, kojih nalma višo, ali crkva njihova obstoji na Reol, a kloštar negdašnji to je dol sedanjega magistrata.

Pričaju ljudi, da je negda bilo samo sedam obitelji u Studenou, a sada bit će jih sedamdeset. Tih sedam obitelji nisu bile gospodari zemlje, nego samo „podržnici“ fratereki.

A potekli da su svi od jednoga čovoka, koj se je selo svetom sa svojom čeljadi, da nadjo dobro pristanate. Bio jo staro i slop. Kud jo čeljad išla, morala mu je svako toliko dati zemlje, da ju pokuni. Došav na „Studenou polje“ našno je onu zemlju, da je sladka i onde se nastanio. Studena je poslednji godina dobrahno napredovala. Stota je sela, da je baš na njegovu vodu, jer tako tpe ljudi i živolinja.

II. Čin.

U Migalovoj smo krđmi: Seljaci Jakov i Ande (gg. Buljevac, Granić, Podroka i J. Flog) sjede kraj 2 stolah pijuć vino i rasgovaraju se o različitih stvari; u to dodje kladuh oinoar šijor Monigo (g. M. Brajha) po gradjanuku ali albo odjeven noseu u jednoj kariolici razlićito stvarci, kao n. pr.: dešlje, očalo, sapun, lokarije u staklenici i to ponudja seljakom na prodaju. Svoju trgovinu cieni visoko, nastojeći na svaki način, da seljako prevari, ali na aredu dodje u krčmu pijanac Levio (g. Anto Flog), to pripovjeda seljakom, kako ga je šijor Monigo pravario i kako jo otrovao njegovu tetku, koja jo vrd na umoru i kako su sve to stvari, što hoda da njim prodado, ukradjeno u njegovoj kući. Seljaci se razljuto, to udri na šijor Menega, koji mora bježati po stubah. Seljaci bionju sa njim njegovo stvari. Pado zastor a sbor zapjeva „Na vojaku“.

III. Čin.

U Migalovoj krđmi pijanac Levio tvrdo spava na jednoj stolici, na to dodje krđmar Migalo (g. E. B.) te rugajuć spava mu se. Učini mu račun, koliko jo svega popio i pojao na „puš“ i mjesto 25 litarah vina zaraduna mu 40, a za ko-koše, purane itd. sve mu dvostruko na- raduna tako, da mu u 2 mjeseca Levio duguju 48 fortili. Oraj izlazi a malo sa tim dolani odlagano šijor Menigo; vidi gdje Levio tvrdo spava, to radošno zavikne: „spiti raca d'un kau, to so ga jo moni htelo, sada ćeš mi slano platit, zatim ga vože a konopcom sa stol i stolicu, to ukradno novčarku sa 100 fortili, klobuk i jaketu, a odladodi zaviknu mu: adeku to me no parlo šubito otro I maro; kvl non de piš vltu no por Monogo no per Tita; seljav o non vuol casoro plu noazuno a nolanto fra i selhavi si puo vivero bene. Adio Levio, sam ti ga zaprotli, da čni mi ga pluiti o pagato sono. Adio. — Malo zatim probudi se Levio, počo vikati u pomoć, dntočo Migalo i drugi seljaci, zatim Zupan i Pravil (g. J. Flog). Pravil i Levio bjhahu neprijatelji, anda se pomiro i izljubo, a njihova djeca Zorana i Brotan zarudo se.

Tako jo svršla ova llopa šalogica na veliko zadovoljstvo svega pučanstva, koje jo prisustvovalo i koje jo nepopravno pljo-kalo predstavljajom, koji su odigrali svojo ulogo vrlo dobro. Mi sim iz dna sroa kl-čumo: Stupat živili i budito uvijek čestiti i vriedni sinovi našo mlio Istra. Željimo,

U Studeni jo orkvice svotoga Nikolo, gdo po starom običaju ima svakog mjeseca jedanput mieu štati svedonik iz Klano. Studena spada pod župu u Klani i uskolana jo tamo.

III. Klana.

Leži slabo pol uru hoda oddaljena od stare ceste, koja iz Reko vodi na Lipu pak u Trst. Zavije se u Klanu idući iz Reko nešto pred selom Skalnicom.

Klana medjaši sa Studenou, pak pravom Kastavćinom, onda Skalnicom, Liscom, Zablčani i šumami gospodstije snezičke u Kranjskoj i Turn-Taxivo u Hrvatskoj.

Klana ima 170 kuća i 900 žitelja svih na okupu kao u gradovih. Kude su vednom na ravnu, okolo potoka, koj nabuja za vreme kiše, a kude i štale abijeno su odved jedna do drugo; k tomu volik prolaz vozova čini, da je selo nečisto, ako jo ikoliko kiše. Samo pet, šest kuća, oddaljeno je četrti ure pod bregom na sover i zovu se „Lazi“.

Voda što se za vreme kiše slijo u dolnu gubi so na dno polja u jamu „Gutovš“. Kad se brzo izgubi, narod reče, da će biti opeta brzo kiše. Ta jama jur se je sa malo časa zatvorila, pak se pred njom

da bi se u kratko opot prirodilo silnu zabavu.

Poslje predstave bila je skupna večera, a veselica trajala je do zore, to se svakog vratilo svojoj kući u potpunom zadovoljstvu. Martin.

Iz Kanfanarske pošetkom septembra. Dugo je vrijeme, da odavde neimate glasa, kano da ovdje sve stvari idu najbolje; akuprom žalibože nije tomu tako, već biva, kako su govorili naši stari Kanfanarci: da dalje to gore i svirale nam govore. Ne samo da nam je tuča i pal (peronospera) nanosila voluku škodu na grozđu, nego nas pritiskaju i drugo novolje. Nije li pošteno dostojno iznastati na vidjelo nekoje stvari iz našega Kanfanara na svojoj škodi i sramoti, nego bolje bi bilo ih popraviti samo kad bi se moglo i htjelo. Ali kod nas u Istri nastoji se, da se manjina uzdrži na vladi, makar i bilo to na veliku škodu većino pučanstva. U našem Kanfanaru od nekolicke vremena ovamo svakog ljeta ili svakog drugo se mijenja običnoga tajnika, i da smo mi ljudi zlobni, dalo bi se tomu škota prigovoriti; ali mi prosti kmeti neznamo za uzrok svakoj stvari. Nego samo znamo, da se je u 8-9 godina promijenilo 4-5 tajnika, a zašto je tomu tako, to će znati samo naše slavno zastupstvo, koje su vlada po receptu „politickog društva“. Predlažu nam zastupstvo izpodrindilo je iz mlitke tajnika, našega zomljaka, po kralj po duđu Talijana, koji bijaše dosta pošten, radni i veljan činovnik, a postavljao na njegovu mjesto dvojaka, kojeg nisu nikad prije ni vidili ni čuli. Prilog zlovoćna mija, kad se je ovo počelo gubiti radl izbura, svo na jedan put se ga iz službu odpuštili. Nekoliko satim imonovano tri revizore, da računno progledaju; kako je to povjodao „Iranina i Jurina“, jednu da vidi u pol dana kako i u pol noći, drugi, da napomena crno na bijelo, a troći, da se više razumije u ovo nego li u računno. Govori se da napući o nekakvom pronojeronju. Ako je zbilja tomu tako, gdje je bilo i što je radilo onda naše slavno zastupstvo? Ono je obično i priučilo, da će pošteno, trižno i vjerno upravljati očitim običnim imanjem, zato miellimo, da nobi valjda bilo izvan mjesta zahtijevati, da ono štutu obični nadzknadi. Ako je istina, kako se ovoobno govori, da je netko poje našu občinu preko 400 for, zašto se ga ne tuži za pronojeronju, da se drugi pamet nauđu? Ali pošto mišo obje stranke, bit će nešto krivice valjda kod oblihu. Zašto se nemože držati stihovoga tajnika, da se ga može avako vrijeme pozvati na odgovornost za njegova djela? Prio došlo je bio stari udiltoj g. Sauli, držao je školu i za 400 for. Jo obavljao poslovu običnoga tajnika, a sada mu se plaća 600 for. godišnjih i ovo ređ bit, da je u vođenu norudu nego jo bilo andu.

Poti mjesec todu, da dva privremena žnovnika pisa u našoj poketariji; jednomu da se plaća 50 for. na mjesec, drugomu 30 for, to je loptih 80 for. Mi kmeti nemožemo toga razumiti, kako sada mogu imati dva posla, a pred 8 godinah jo g. Sauli držao školu i u isto vrijeme jo bio obični tajnik; no ti jedan kmeto štiti plaću, koji već puta neimad devot novčića, da si kupiš kilo soli.

silna voda slija, a nečaj Božo, da se zatorvi ni za plod dana.

Občina Klana ima prostora 7770 rali, svako ralo po 1000 kvadratnih klaftara; promaže dakle tri četvrtina kvadratno milje, to spada medju najveće porozno obćine u Istri.

Ima župnu crkvu sv. Jerolima, područnu crkvu sv. Roka na ulazu u selo i crkvicu sv. Mihovila na groblju. Klana ima župni, poštarski i c. kr. šumski ured, a jest ujedno i sedište istoimena žumarije, kojezavako gospoštije Turn-Taxis. Imadobru pučku školu, vođnjak, kojim upravlja kotarska gospodarska zadruga i lepo šumsko nasado.

U području obćine Klana i bližnje obćine Zadrube leži državna šuma Dolevo. Obćina imaa ima također lepo šume. kao što je imaja i okolno gospoštije Turn-Taxis, Čabarska i Sncbarška. Negda se jo silno trgovalo iz tih šuma na Roku, dok su brodovi na jedra dobivali. Ali još i sada ide dosta lesa iz tih šuma. Klana je na zgodnom položaju iznadju Roke i gore, pučanstvo je naučeno na izdelavanje lesa i na vožnju. Zemlja daje što daje, ali no mnogo, ni za unovćenje, jer ni vino ni ulje ni drugi plemeniti plod ovdje no uspeva. Nije dakle študo, da i danas većina ovoga puka, skoro

Kmeti brađo moja došlo je vrijeme, da podmemo svojom glavom mielliti, da se no pustimo voditi kano bodasto gusko; do skora imat ćemo izbore novog zastupstva, zato treba, da dobro promislimo, kome ćemo povjeriti naše obćinsko imanje i poštenje. Prolog mjeseca imao je dođ za tajnika neki g. Filippoz iz Višunade, ali on jo odgovorio, da neće ovog mjesta primiti, a po svoj prilici, da će dođ vrijeme, da toga neće nitko htjeti. Dakle je istina što su govorili naši stari Kanfanarci: da dalje to gore i sviralo nam govore. Jedan kmet.

Pogled po svijetu.

Trst, dno 11. septembra 1880.

Austro-Ugarska: Njog. Voličanstvo, cesar i kralj Fran Josip: vratio se iz Galicije, gdje bijahu valika vojničke vjokbe i gdje bijaše vrlo sveđano primljen i odpušćen. Jutro stiglo o Njog. Vel. u česki grad Litomilanj, gdje su takodjer ovih dana velike vojničke vjokbe. Cesar i kralja pravi višo nadvojvodin i sjajna vojnička pratnja.

Najvažniji događaj ovog dođna jest odstup česka namjostnika barona Krausa, to imenovanje zamjenika mu grofa Thuna, članu konservativnog plomstva u Českoj. Odstup česka namjostnika služio je iznomena, a kano razlog tomu navadja se što nije mogno pomiriti oblihu narodnosti u kraljevini Českoj, i što su kod posljednjih izbora toli sjajno u mnogih kotarjih prodrli mladobonki kandidati na zomajjski sabor. Govoro da napući, da jo k tomu odstupu ponešto doprinela i zadržaja demonstracije česke djelstva u prilog francuskoj mladeži, radi česa bijaše i razpušćeno akademicko društvo u Pragu. Novi namjostnik grof Thun nije po rodu niti po jeziku član česka naroda, no Česi se ipak nadaju, da će on zadovoljiti opravdanim željam i trahinam česka naroda.

Hrvatske novine u Dalmačiji obaviraju se sada na razno glasovo izvanjskih čiosipia o poznatom programu hrvatske vođine u dalmačinskom saboru. U tom su svo složne, da jo talijanstvu u Dalmačiji za uvijek odzvonilo, to da narodna vođina može prestatl zahtijevati spojenje sa Hrvatskom.

Zomajjskim kapotanom u Kravjskoj imenovan je gosp. dr. Poklukar, državni i zomajjski zastupnik i bivši zomajjski kapotani; njegovim zamjenikom u zomajjskom saboru imenovan je baron Abifalter, član manjine kranjskoga sabora. Ovih dana raznio se glasa, da će se sastati kranjski sabor dno 7. oktobra.

svi, živu od gore, kao što su i njihovistariji. Ali to je trudno živovanje i danasnij dan po gotovo na zator, jer odkad su se otvorila železnice na Roku i obratilo delonice ceste iz šuma drugomu, Klana više nema na Redkom trgu one znamenitosti, koju jo imala, recimo, pred trideset godina.

Nego nado je, da će se ovo selo održati dobro, osobito ako se zgodno urado šumski odnošaji, tako da put bude mogao imati pravo korist od šume i ako se budu dali na raznoljive gospodarenje sa životinjom, što bi moglo priljčno nositi.

Ravno nad selom vido se na ogoljenom kršovitom bregu ruvalino negdašnjega kaastola. Narod zove to „Gradina“. U tom kaastolu bila jo crkva sveto Trojice, u kojoj se jo služila služba božja još mnogo vremena za onim, što jo grad bit zapušten i szidan dolo u selu noviji na onom mestu od prilike, gdje se danas nahodi državna sgrada za šumski ured. To se jo negda zvalo „decija“.

Iz stare Gradine dočena jo ploča, koju se vidi uzidanu nad vratima sakristije župne crkve sv. Jerolima. Napisano je na njoj stariimi hrvatskimi slovii (glagolicom) ovo: 1495 to pisa. Brojevi su dakako slovima označeni. Moglo bi biti, da jo koji veći napis obstojao, a ovaj bio samo do-

Srbija: Kraljica Natalija dolazi ipak u Biograd i to dno 14. t. mj. Neće se sastaniti u kraljevskom dvoru već kod jedne svoje prijateljice. Biogradske gradjanstvo, napose biogradske gospođje, dočekati će svečano obljubljonu kraljicu. Radikalna stranka imala je 5. t. mj. u Biogradu sastanak, kojemu je prisustvovalo do 1000 članova. Sastanku prodajead je poznati radikalao Nikola Pašić. Utanačena bijaše lista kandidata za predstavjođu skupštjinu.

Bugarska: Izmedju Bugarske i Srbije vlada noka napetost zbog oboružanja ove posljednje. Turaka da jo izjavila, da će se zauzeti za Bugarsku, koja se nalazi pod njezinim pokroviteljstvom. Knez Ferdinand putuje po knežovini a njegovi pristupne pripravljaju mu svečano dočeku.

Rusija: Iz Berlina javljaju, da će ruski car svakako još tokuđoga mjeseca doći u Berlin. Pronosi se glasa, da će ruski carovid posjetiti svjetsku izložbu u Parizu, gdje da će ga sveđano dočekati. Taj posjet, da nobi bito nimalo mio Nišcom.

Italija: Dno 8. t. mj. bijaše proglašen u Rimu spomen na talijanskoga državnika Cavourja. Svečanost jo prošla priljčno mirno osim običnih irradontističkih demonstracijah. Objo sgrado austrijskih poklkarah bijahu obkoljono vojnlci i ovadžnici, da se zapričžo neprijateljisko demonstriraju.

Francuzka: General Boulanger pleso je ministru rata, da želi dođ pred vojnički sud, da se opravda radi svoga djelovanja kao bivši general i ministar rata. Boulanger jo zakusnio svojlmi zahtjovom; jer jo tomu već prošlo vrijeme.

Sadašnjost.

Bilo jo živlino na kraljordan u Operiji i oko nje. Ja se rado seđem; osobiti sam prijatelj rano sećnje. Lutno sam ano tamo, no no badava. Sluđaj mo je, nagradio, jer mo je nauio za ona dva moruara poltklaka, koji, kadn sa spazilo, ravno jedan drugomu odlož i nemože doli njih tko sluša, počeko glasa govoriti:

- Vuk: Ti se spočo kdolum kalumovad i v Roku hodli.
- P o l j. A jo, Vučo, imam nekakoga poslićinu za obaviti, pak gren.
- Vuk (šleđ se). Ča groš morda a banderun govorit?
- P o l j. Hod spat ti i on, pak da se rugad?
- Mišlić, da nobim već bit kapno pođ navigat?
- Vuk. Bit, bit, ma nobiš naj, naj kako ni ja već. Nego povedi mi malo da si ono neki dan na punte Kolovoj rokai, da Bradas ordina, da se goverin

„Pulento Iobid“ i miš ale, dridi, da do to rad?

P o l j. To do ređ, da on ima pod sobju dobi ljudi: i ga poslužaju prex pitatit, kad, ni kako; for hvala Bogu znaš kada smo navigali, bimo governal kako bit nam rotu dali, pak Bog, tako i onl.

Vuk. Dobro je dobro, al imo je neki avertil, da mora još nođ bit va koj besede: kamo nosi ta rota?

P o l j. Gledaj kartu, pak dođ snat.

Vuk. Ja karte, nimap, pak da bim jo imel, na njoj nis noznam.

P o l j. Neeznam ni ja puno, lego kada san još za kamarota bil; san se navadil neđ malo poznat, pak bi ređ, da e onum rotun so po Parenos pro drito proko, kako neko šupo glave žele i mute.

Vuk. Ti biš po ton rokai, da su naši prizentanti za svaku stvar na službu onih iz Poroda?

P o l j. Oni, kako? se vidi; za vavek na službu tujega i firekta; za njih je svaki dobar, ki talijanski govori, a on ki hrvatski nozna, on pak za njih jo „un vero jonio“.

Vuk. Pak da mišlić, da jo i pototia takov?

P o l j. Kako so šuje po Volocent, jo pototia mora bit kakovgod do; on stvari no menja, on brisan mora svaki dan na ordini hoditi, sada jednomu, sada drugomu, sa bit „in grania“.

Vuk. To varamenta san i ja žul, da je istina, ali on ni jako protivan našekomu zaljku, kako vi drugi miellite, lego on Austonji, da mora put nas bit škola talijanska, zađ da kano bi bit a hrvatskan jeziku?

P o l j. Ako bydoh a njim govoril, ali z onon put škerbić, veol njim, da naš dobro znaju, da nas samo more dođi i Italiju i da Talijani vavok k nam dohajaju (put njih jo protozno). Mi talijanski jezik nećemo i nemoćemo u našom interesu strati, kako vi miellite. Ali mi znamo, da naš jezik je hrvatski, a no talijanski i znamo; da ovdio, kako i po svemu svotio, jo pravo, da se svoj jezik drž za prvoga nad svimi drugimi. Slobodno, da bude svakomu so uđiti i drugo jezike, ali naš jezik u našem Prizorju bi moraš bitl va prvaj andane, a ne va drugoj i trotoj, kako bita vi drugi otđil.

Vuk. Ja, ni govorio, da naš zanjik ni dobar za študjati.

P o l j. To moru ređ i pod Jamnoinon, pul škerbić, i magnamar, ki va pototiarjo pisa i još ka ovakova glavnica; alio gospođa va Porodu znaju, da so i hrvatski mora dobrahno navaditi, a da bi za nas bilo škola v Intro, kako za Talijano, kako bi njim kraljuti pal i

Vuk. Alo dragi ti, kamo i kuda bimo bili navigali, da ni talijanskoga zanjika?

P o l j. Ti, ki si navigat tako govorit? Bravo! Bimo bili navigali kamo i kuda svi drugi narodi, koji noznaju talijanski. Ti znaš, da zadnjih dvajset let jo služil inglozki jezik, a no talijanski, a kapitani kvarnarioli najvođe govere med sobom hrvatski kudo god so onđu, bilo tvojoj gospođi žal nio drago.

Vuk. Je tako je, ali da ni škola bila talijanska, nobi onako kapitani talijanski znali.

datak. Ploča jo znamenita, zato što nisu slova kao obično uravana u kamen, nego su na van izklijesana. Našlo se jo jur tamo i koji komad erebrona novca i drugih stvari. Nozna so podrobno, koji jo gospodin kada imao Klana, nego prilika je, da su u starija vremena onđjo gospođovali hrvatski kuzovji Frankopani, a za njimi divinski kuzovji. Toljiko so zna od šestnaestoga veka napred, da su Klana imali neko doba gospođa od Kozljaka, koji su se pisali Barbo; a u sedamnaestom veku zna so, da su tu gospođovali neki Panielci. Ti Panielci obnašali su u vojvodstvu Kranjskom čast anoklara, ili rekli bismo vrhovnoga lovnoga meštra.

Za Panielci, spominjo Valvazor, bio jo gospodin neki Suampik, a za njim Oberburgi. Proložja voka računala so jo Klana ka gospoštiji Bubanji (Gutenegg). Posljednji gospodari bili su Lazarini, pak Marčalja, napokon Negovetić. Od ovoga se godino 1801. Klancij odkupili vrhovno gospodstvo nad obćinom i ono što je Negovetić imao vlastitoga, to jest kuću, nako njive i sonekoše. Tom pogodbom dobili su Klancij i patronat nad crkvom; imaju pravo izabirati župnika.

Na klancijki kaatel navaljivali su višo puta Turci. Godino 1550. prodro jo dorlo bosanski paša i neki Malkod-Beg sa mnogimi junaci. Na dva sbrana naskočili su na grad, ali jim jo loša sreća bila. Valvazor pripoveda, da jo mnogo Turaka pobijano, na komade razsičeno, psom porazbacano, a bome neki Klancij, da su od srebo sami tursko meso grizli. Služba božja obavija se u Klani od starina hrvatskim jezikom. Tudiঞ্জoi, koji nisu znali razlike izmedju hrvatskoga i siljnih drugih jezika, i koji su ovo zemlje obićno uzivali ilirskimi, pišu ku Valvazor, da se to obavija služba božja u jeziku slovinskom ili ilirskom, a to jo za ovo strane isto što i hrvatski jezik. Klana je negda imala privicu pobrat carinu od roba, koja bi iz Primorja išla u Kranjsku i tu so jo po prvotnom načinu trgovine izmjenjivala ruba. Od kada je bilo pogibolji od Turaka, imao jo Klancijki kaatel na aprami uvok po dva konjanika, koji bi u lahkih krasčilih konjih dojavljivali pogibolji prema Ljubljani i Tratu. Godino 1522. odlučili su zomajjski stališi Kranjski, da u službi drželo budu stalno namještena i dva pobaka koji su na prvi glase pogibolji imali porbrati, jedan na Bubanji, Jablano, Pror i Senožde, a drugi pod Novi Grad i dalje na Rubidu. (Nastavit će se).

Polj. Tu se, Vučo, varaš, zaš oni kapitan, ki se imajo hrvaski školu, oni nozaju niš manj talijanski od onih drugih; pače znaju boljše, zaš su se svojim jezikom tudjeja vadili. Vidis Dražani, Bakrani i drugi na onu stran Roke, oni se vada hrvaski vade; znaju komu narodu epadaju, ni njih srca povedet, a talijanski znaju, da njim ni potreba pod pa interpeta ni Skrbiden, ni pod lamundni, ni pod ladonju, kada su ti fini Talijani.

Vuk. Ja ipak znam, da se nekada kapitan najveć talijanski govorili.

Polj. I tu je nekoliko istini; ale su prošla ona vremena, kada je neki Guštin multeval školani ako bi jednu brudu hrvaski rekli; sada su, Vučo, druga vremena i mi napredujemo; sada, kako san čim, nutre na borie va Treste i va sveh vedih kafutarjaji je hrvaskih folj, a on put jih jo malo bilo, a Bog saduvaj, da bi se ki bil pokazal; pak onput ako ja ki talijanski govorili, ni zato bil ni misel bil Talijan.

Vuk. Ja se norakumem va ten, ala da bito vi drugi obli?

Polj. Vidim i znam, da se norakumet i zato du ti povedet.

Vuk. Ala prvot no.
Polj. Naš bi otoli, da se jedan put ved fini ta vramota, da svaki ljudi svoj materijalni jezik mraz. Pak bi otoli, da naša deca, kada budu narasla, da moru va svojoj domovine jedan inplug dobit.

Vuk. Pak da e' hrvaskom jezikom?

Polj. Stot ali, jušto e' hrvaskom, sad vod sada i od nekoliko let va samom Tratu najno va osarskih službah, laglje so implegje, ki sma hrvaski i talijanski, nego on, ki samo talijanski sma. Zaluda vam nebore amat i obu i ako zapirat; Irvati i Slovoni su va Iatroj va majaronom, a po osarskoj loje svaki ima dorit, za pod na sud svojom jezikom prva interpeta. Istine, da va Iatroj tako svaki Talijani puno moru, ni ja novurijon, da to premođ avemu nabemu puku najki odrazat. Nego do prlt vreme, da to morat i hrvaski pizat za naš ljudi, qua non so scupula, a to mi jo rekai jedan osarski implegat.

Vuk. Ako je to tako...

Polj. Tako je, Vučo, tako, leh ja niman lazno, teđan sad jo vapor a' rton. Bog i Vuk. Bog, Bog!

Ontado ovaj sam zamližen i potmuron, a ja, nepoznavi slušatelj, odu sa odputio u "Hotel Stefania", da popijom čašu ispravno pivu. Nim red.

Franina i Jurina

Fr. Si čul, da će va našom "gruadu" opet novo peritro izabrat?

Jur. Ti misliš morebit perite.

Fr. Poriritu ja, al ako doš perite.

Jur. E da doš, gospodski "dottori" uzdišu za volomi časti.

Fr. A ko su to velike beštije?

Jur. Znani "fruitor od regimenta nobojsega", "Paštročona" ili šporca karto i manja biguli a kratkimi gnoćami.

Fr. Liupa trojica, hvala Bogu, vedoh kalvini na treha nego su ti ljudi ki ne mariju za Boga, ni za sv. crekvu — lepi ču biti to "žudihi"; ja intanto ču jih onda zvat i priznat, kada budu svi drugi mrtvi, va takova ja se no vorujem, ni bi mogli i krivo perirat.

Jur. Pravo jo to i pošteno, tako mislim i ja i svim po komane ču to razglasit; mi čimo za perite ljude pošteno, pobožno, triezno, pravdone i razumno, a no bog zna kakovo takovo.

Fr. Tako nama bude, a "scaitara, Paštročona i manja biguli" neka ei drže oni, ki jih izaberu.

Fr. Kudare to klatariš po bilom svitu, da to ni tako dugo na Porociđi?

Jur. A mora sau pobignut ču. ni mo je bilo atrah, da ču mu on vanj od ko-

billin i mroin zadužit, ko su zaklali poređka gospoda za prodano — a sada gren vidit, ko je ča podista on zadnji vetar i on doboli dažd. Donko jo bilo duđa tega blaga?

Jur. Uf, to je sve nacoklo smrdilo; a za svin tin niki štumigi su gucali na svu usta.

Fr. A ki su bili ti junaki?

Jur. To su bili prodanil a' ne junaki; bilo ih je od svuda malo, a najveć iz Tara, Novovasi, Zbandaj, Baderno, a nlauf falli ni oni iz Vianjana.

Fr. Dakle to je bila ona "splendida victoria".

Jur. Splendidišim "dašen o" bi rekai "babin" Marko.

Fr. Vero more se pohit "babin" Marko i lipa "kupanija" na toj "agnusnoj" pobidil!

Jur. A ča jo njim gojušno? To su sve "nobila" dilali!

Fr. Vero kako su i oni "nobili".

Jur. Ča so to jediš, Franino?

Fr. Ču se, ne bi jadil. Lepo i ponižno prošim ga za jednu kopiju, koju mi mora dat, pak mo baol iz uradal!

Jur. Ki to?

Fr. Dobeli faklin. — I protl mi još, da ču mo' stavil O mosol, nutra, ako rokurim.

Jur. Neka so čuva, da njega no stavimo nutra, jer poršun jo za takovo fakino, no za pušunog ljude.

Različite vesti.

Imenovanja. Blaženi list boško vlada "Wioner Zeitung" od dne 11. t. m. donosi sljedeća imenovanja: G. dr. Mato Čur u pitali, član istarskoga sabora, imenovan je zemaljskim kapitanom za Istru, a njegovim zamjenikom gosp. dr. Anta Dukić, odvjetnik u Pazinu i narodni zastupnik. Ovo imenovanje — bar u koliko so tido zemaljskoga kapotana — nije nas iznenadilo, premda smo se mi opetovno i odludno izjavili protl G. Campitoli-u, koji se jo do sada pokazao u istarskom saboru kao najstrastviji protivnik istarskih Slavena. Pošto nam je pak gorenja vijest prišidno kasno stigla, to si pridržavamo u njoj u budućom breju običajno progovorit. Za danas upozorujemo našo čitatelja na svo ono, što smo nedavno kazali o G. Campitoli-u kao kandidatu na mjesto zemaljskoga kapotana i saborakoga predjedonika u Porociđ.

Obćinski izbori u Porociđ i naši naredni protivnici. Pod tim naslovom primamo iz Porociđa koliko sliedi: Pogodil to, g. uredniče, na diaku, kadno sto zadnji put napisali, da ču so u zadnji čas složit naš "ornl" i "biol" Talijani protl našim istarskim obćinarom. Ovdje so stvorio laburni odbor od "biolih" i "ornli", to jo sastavilo kandidatu listnu uvreštu u letu najblasnijo "orne" i "biola". Nedavno još bioaniti su na oko jedni protl drugim kao da naimaju ništa zajedničkoga; pitali su i trubili svešta "bioli" protl "ornli" i obratno, a sada ču ih ujediniših i sleđnih kao da nikada ništa mudju njimi niti ne bijašo. U slavnom Porociđu došlo jo danke do sloje između posvajdno brade, a enda do svi složno navallti na vedinu obćinara t. j. na našo izvanjsko obćinara. Na 4. t. m. bijahu pozvani u Porociđ nekiji naš izvanjski gospodari, gdje bijahu izpitivani kako i za koga ču glasovati. Sređom bijahu pozvani vedinom prodanci jur so gospoda poređka neufaju pozvati našo pošteno i vridno gospodure. Neima dvajbe, da ču i ovaj put slaviti hronojai i krajnji pobijedi, jer mi neimamo žalibože voditelja nit ikoje uplivo osobe, koja bi nas ma u čemu poduđila, savjetovala ili čak predvodila. Al kao što biva svomu jedno na svietu konac, tako so ulimo, da ču jednog i ovdje prestatl talijanski gospodstvo, kojega smo do grla siđi.

Iz Pazina pišu nam prijatelj 5. septembra 1880. — Ponedjeljak, 2. t. m. obdržavana je ovdje pod predjedanjem volu obćinska gospodina o. kr. kotarskog nadzornika Iv. Kosa XII. uđiteljska skupština za kotar pasineki.

Otvorajnički skupštinu, progovori G. predjedonik najprije talijanski, za tim hrvatski; iztaknu glavnu zadaću ovoga sastanka, naimo sastavljanje podrobnih uđovnih osnova za pojedine škole u kotaru, pak naglasl dužnoš, da se svaki uđitelj podpuno upozna sa osnovom za svoju školu. Ona da mu jo temelj, na kojem ču razvijati čelo svoje uđevno a stranom i uđgovno djelovanje; ona da mu kazuje put, kojim ču najsigurnije do budućeg cilja doći.

Drždel so stalno osnove, uđitelj biva okretanji, lišen jo svakojakih mogućih dvojba; dakle lakše obavija svoj mudri posao. — Preporuđi skupštinom, da svaki po svom iskustvu i znanju dopomogne k valjanom riešanju dnevnog gređa, to zavrl trokratni "svriva" i "živio" na Nj. V. našega preuliv, čuše Monoga" propao, dukazuju milostivoga cara i kralja Frana Josipa I. — Skupštinari odasovu se krepkim "svriva" i "živio".

Na predlog g. uđitelja Rimana ča, što se jo narodnoj stranci pridružio i nepozvan je i upeljan na skupštinu nedavno gov glavni poboćnik, koji je va valđa umitrojeni ravnatelj pučke škole u Pazinu, g. A. Njadorkori. Ali nomogari radi poremućenog zdravlja uđostoviti u razpravljanju, on se do skora oprosti uđitelj.

Kud so jo prošlaj pravilnik, pak zaplanik zadnje skupštine, uzmu se na prelatostivanje spomenuje ved osnove za razne otvija; na to, svoje sastavke, najprije obćinara za jednorazrednu razdijeljonu školu, pak za jedno i dvorazrednu razdijeljonu školu, uđitelj narodnosti, zatim za dva tro i četvorazrednu mušku i žensku školu, a napokon i za teđno dušnje napredno, općono u tim školami. — Svoje čuše — na koje shodni opasku — primijeno su jednoglasno.

Malu prije podna podasti skupštinu svojim posjetom poglaviti o. kr. politički kapotani i predjedonik kotarskoga školskoga vinda. Pošto jo poduljo vremena pozorno pratil rad skupštine, upravl na nje, nekoliko uđvudih rieči, preporuđi njim, da složno usmakojo oko unapredjenja i usavršenja pučke nastave, to im oboda u svrhu krepku podporu od strane obćine. Za tim zapusti dvoranu — a i gg. uđitelji razdijeko se, jer jo bilo ved polno prošlo.

Na 2. rata popodno nastavl so rad. G. uđitelj Rimana i ču prošlaj svoj izvještaj; kako so sma podučavali drugi jezik kao obćinam predmet u jednorazrednu razdijeljonu pučku školu. Podrobnu osnovu za drugi jezik izradilo jo veoma shodno G. uđitelj Dolončić. — Izvještaj taj us odonosil ostavju, kao što i predlog g. uđitelja M. Goročića, da se drugi jezik podučavajo pučanmi od 2. šk. godine, primijeno su takodje jednoglasno.

Zatim usio ried gosp. prodjedonik, da saobči razne vijesti tidože se pučkog školsva u ovom kotaru. Napomenu, da so jo polazak snatno poboljšano, a nado jo, da ču jo i vido, bududi da su školska okružja ved tođno ustanovljena. Upozori gg. uđitelja na neku nedostatek, što no ih jo opazio pri pregledavanju škola, i nadih kako bi se dail ispraviti. Na koncu pozovo avo uđestniko, da se ponovno sjeto svoga najvitega poglavara i sastitnika, prejanog vladara našega, koga noka Bog pošivi na mnogo letu! — Dvoranom zavrl trokratni "svriva" i "živio" Nj. Vol. caru i kralju Franu Josipu I.

Uatno jošo g. podpredjedonik, ravnatelj Volpje, da so u imo svijulit toplini riedni zahvali g. nadzorniku na ljubavi i brigi, što no ih on svođ izkazajo napram uđiteljskom osoblju, a najpodo na uztrpljivosti i pomnji, kojim jo on pratil i ravno radove skupštine.

Oko 6 sati u vedor upute so gg. uđitelji u društvu a gosp. nadzornikom do gostione Lorenzanova, gdje so okriope — tko čuđom vina, tko čuđom pivu, — a pod noć razidju su svaki svođju kući.

Tu jo oplenu u kratko tečaj i rad ovo znamenito skupštine. Kazemo znamenito najviše za to, što so u njoj za prvi put progovoreli i razpravljalo i u našom jeziku. Ovaj put nisu naš hrvatski uđitelji bili odsudjeni, da budu niemi svjedoci i pasivno orudja, nego mogli su po volji djelotvorno sudjelovati.

Obćinski izbori u Baški. Od tamo pišu nam prijatelj D. t. m. Pred malo mjeseci izteklo su 8 godina, što se jo ovomjesta obćina riešila ljudih, koji su njome punih 18 godina pasovali. Čitateljom "Sloga" liti ču dobro poznato, što i kako su radili ti ljudi, dok ih nisu sviošteni Bašćani silom iz obćine iztjerali. U radu vridno brzo prolazi, pa, jer jo ova obćinaka uprava radila savma svioštno i po volji naroda, a no možda iz privatnih interesa, čak predjašnje, nije se niti znivalo, da su novi izbori pred vratim. Kod zadnjih pokrajinskih izbora zaigrali su naši protivnici i ono malo ugleda, što su ga mod puđnati etvom uzivali. Usled toga moglo se je slutiti, da se naši protivnici neču više pokazati na političkom polju. Uza sve to naša so jo stranka dobro pripravila. Naša so jo slutnja obistinila, a nisu se izpunila piekarenja "Glovinio Somiera", poređko "baba" i drugih zakutnih taljanskih listića, da narod nije zadovoljan s ovim zastupstvom, pak da ču to najbolje dokazati dođudi obćinski izbori. Od 8—9. o. m. obavljali su se izbori, pa su to bili prvi,

što ih Bašćani pamte; da su se obavili mirno i bez ikakvog sudjelovanja; ljubiznih osoba; Njta ta trebogo žaidara i četo finanjolera, jer so na biralištu nje uvaldo pokazati "čuča Menega" sa svojimi otocli. Kako jo narod otvorilo ođi i koliko "je svriva" i "živio" na Nj. V. našega preuliv, čuše Monoga" propao, dukazuju nam to, što je mnogo njegovih privrženika došlo glasovati za narodne predjedonike. — Između svega najviše nas jo iznenadilo, što se jo narodnoj stranci pridružio i nepozvan je i upeljan na skupštinu nedavno gov glavni poboćnik, koji je va valđa umitrojeni ravnatelj pučke škole u Pazinu, g. A. Njadorkori. Ali nomogari radi poremućenog zdravlja uđostoviti u razpravljanju, on se do skora oprosti uđitelj.

Kud so jo prošlaj pravilnik, pak zaplanik zadnje skupštine, uzmu se na prelatostivanje spomenuje ved osnove za razne otvija; na to, svoje sastavke, najprije obćinara za jednorazrednu razdijeljonu školu, pak za jedno i dvorazrednu razdijeljonu školu, uđitelj narodnosti, zatim za dva tro i četvorazrednu mušku i žensku školu, a napokon i za teđno dušnje napredno, općono u tim školami. — Svoje čuše — na koje shodni opasku — primijeno su jednoglasno.

Malu prije podna podasti skupštinu svojim posjetom poglaviti o. kr. politički kapotani i predjedonik kotarskoga školskoga vinda. Pošto jo poduljo vremena pozorno pratil rad skupštine, upravl na nje, nekoliko uđvudih rieči, preporuđi njim, da složno usmakojo oko unapredjenja i usavršenja pučke nastave, to im oboda u svrhu krepku podporu od strane obćine. Za tim zapusti dvoranu — a i gg. uđitelji razdijeko se, jer jo bilo ved polno prošlo.

Na 2. rata popodno nastavl so rad. G. uđitelj Rimana i ču prošlaj svoj izvještaj; kako so sma podučavali drugi jezik kao obćinam predmet u jednorazrednu razdijeljonu pučku školu. Podrobnu osnovu za drugi jezik izradilo jo veoma shodno G. uđitelj Dolončić. — Izvještaj taj us odonosil ostavju, kao što i predlog g. uđitelja M. Goročića, da se drugi jezik podučavajo pučanmi od 2. šk. godine, primijeno su takodje jednoglasno.

Zatim usio ried gosp. prodjedonik, da saobči razne vijesti tidože se pučkog školsva u ovom kotaru. Napomenu, da so jo polazak snatno poboljšano, a nado jo, da ču jo i vido, bududi da su školska okružja ved tođno ustanovljena. Upozori gg. uđitelja na neku nedostatek, što no ih jo opazio pri pregledavanju škola, i nadih kako bi se dail ispraviti. Na koncu pozovo avo uđestniko, da se ponovno sjeto svoga najvitega poglavara i sastitnika, prejanog vladara našega, koga noka Bog pošivi na mnogo letu! — Dvoranom zavrl trokratni "svriva" i "živio" Nj. Vol. caru i kralju Franu Josipu I.

Uatno jošo g. podpredjedonik, ravnatelj Volpje, da so u imo svijulit toplini riedni zahvali g. nadzorniku na ljubavi i brigi, što no ih on svođ izkazajo napram uđiteljskom osoblju, a najpodo na uztrpljivosti i pomnji, kojim jo on pratil i ravno radove skupštine.

Oko 6 sati u vedor upute so gg. uđitelji u društvu a gosp. nadzornikom do gostione Lorenzanova, gdje so okriope — tko čuđom vina, tko čuđom pivu, — a pod noć razidju su svaki svođju kući.

Tu jo oplenu u kratko tečaj i rad ovo znamenito skupštine. Kazemo znamenito najviše za to, što so u njoj za prvi put progovoreli i razpravljalo i u našom jeziku. Ovaj put nisu naš hrvatski uđitelji bili odsudjeni, da budu niemi svjedoci i pasivno orudja, nego mogli su po volji djelotvorno sudjelovati.

Obćinski izbori u Baški. Od tamo pišu nam prijatelj D. t. m. Pred malo mjeseci izteklo su 8 godina, što se jo ovomjesta obćina riešila ljudih, koji su njome punih 18 godina pasovali. Čitateljom "Sloga" liti ču dobro poznato, što i kako su radili ti ljudi, dok ih nisu sviošteni Bašćani silom iz obćine iztjerali. U radu vridno brzo prolazi, pa, jer jo ova obćinaka uprava radila savma svioštno i po volji naroda, a no možda iz privatnih interesa, čak predjašnje, nije se niti znivalo, da su novi izbori pred vratim. Kod zadnjih pokrajinskih izbora zaigrali su naši protivnici i ono malo ugleda, što su ga mod puđnati etvom uzivali. Usled toga moglo se je slutiti, da se naši protivnici neču više pokazati na političkom polju. Uza sve to naša so jo stranka dobro pripravila. Naša so jo slutnja obistinila, a nisu se izpunila piekarenja "Glovinio Somiera", poređko "baba" i drugih zakutnih taljanskih listića, da narod nije zadovoljan s ovim zastupstvom, pak da ču to najbolje dokazati dođudi obćinski izbori. Od 8—9. o. m. obavljali su se izbori, pa su to bili prvi,

što ih Bašćani pamte; da su se obavili mirno i bez ikakvog sudjelovanja; ljubiznih osoba; Njta ta trebogo žaidara i četo finanjolera, jer so na biralištu nje uvaldo pokazati "čuča Menega" sa svojimi otocli. Kako jo narod otvorilo ođi i koliko "je svriva" i "živio" na Nj. V. našega preuliv, čuše Monoga" propao, dukazuju nam to, što je mnogo njegovih privrženika došlo glasovati za narodne predjedonike. — Između svega najviše nas jo iznenadilo, što se jo narodnoj stranci pridružio i nepozvan je i upeljan na skupštinu nedavno gov glavni poboćnik, koji je va valđa umitrojeni ravnatelj pučke škole u Pazinu, g. A. Njadorkori. Ali nomogari radi poremućenog zdravlja uđostoviti u razpravljanju, on se do skora oprosti uđitelj.

Kud so jo prošlaj pravilnik, pak zaplanik zadnje skupštine, uzmu se na prelatostivanje spomenuje ved osnove za razne otvija; na to, svoje sastavke, najprije obćinara za jednorazrednu razdijeljonu školu, pak za jedno i dvorazrednu razdijeljonu školu, uđitelj narodnosti, zatim za dva tro i četvorazrednu mušku i žensku školu, a napokon i za teđno dušnje napredno, općono u tim školami. — Svoje čuše — na koje shodni opasku — primijeno su jednoglasno.

Malu prije podna podasti skupštinu svojim posjetom poglaviti o. kr. politički kapotani i predjedonik kotarskoga školskoga vinda. Pošto jo poduljo vremena pozorno pratil rad skupštine, upravl na nje, nekoliko uđvudih rieči, preporuđi njim, da složno usmakojo oko unapredjenja i usavršenja pučke nastave, to im oboda u svrhu krepku podporu od strane obćine. Za tim zapusti dvoranu — a i gg. uđitelji razdijeko se, jer jo bilo ved polno prošlo.

